

Verslag

Vergadering VBC-HNK
(digitaal)

Aanwezig

Jos Beemsterboer, Rik Beentjes, Ed de Boer, Pieter Bos,
Sander de Graaf, Niels de Haan, Peter van der Heijdt, Dirk
Langenberg, Jeroen Los, Piet Rol, Jorke Wessels, Edith
Velema.

Afwezig

Gerard Roosloot, Hans Raap

Registratienummer
21.0242143

Van
Edith Velema

Doorkiesnummer
+31725827260

Datum vergadering
28 januari 2021

Dossiercode
HHNK/19000198

1. Opening en agenda

Pieter Bos opent de vergadering en heet iedereen welkom, met name Jos Beemsterboer die voor het eerst aanwezig is. Jos Beemsterboer neemt deel als vertegenwoordiger voor de beroepsvisserij en zal de inbreng vanuit de beroepsvisserij coördineren.

Jeroen Los maakt de kanttekening dat de VBC met laaghangend fruit en makkelijke successen zou beginnen, terwijl de huurovereenkomsten een zwaar onderwerp zijn. Edith geeft aan dat dit inderdaad een dilemma is. Het visbeleid van HHNK wordt nu gemaakt en de huurovereenkomsten zijn daar een belangrijk onderdeel in. Het is een spannend onderwerp, maar het ijzer is heet en vroegtijdige inbreng vanuit de VBC is belangrijk. Het staat daarom, ondanks de gevoeligheid, toch op de agenda.

2. Verslag 02-12-2020

- Tekstueel: de term vissenbeleid is nog niet overal vervangen door visbeleid. Dit wordt gecorrigeerd en een nieuw verslag wordt toegezonden.
- Alle acties zijn uitgevoerd.
- N.a.v. actie 4 "Apart bespreken hoe we de achterbannen meenemen in het verhaal over het visbeleid": Jorke en Edith hebben elkaar gesproken. Idee is om in juni een live bijeenkomst voor de achterbannen te organiseren. Nadere plannen hangen af van ontwikkelingen coronamaatregelen.
- N.a.v. actie 5 "Mogelijkheden VBC-website uitzoeken". De software van de website blijkt erg oud te zijn, wat de mogelijkheden beperkt. Voorstel is om de site te gebruiken, zolang we niets anders hebben. De oude informatie is inmiddels geactualiseerd. Besloten wordt om ook de vastgestelde verslagen op de site te plaatsen. De website is te vinden via: www.visstandbeheercommissie.nl
- N.a.v. actie 6 "Data prikken voor VBC-bijeenkomsten in heel 2021": de volgende data zijn gepland:
 - Donderdag 28 januari
 - Maandag 22 maart
 - Maandag 28 juni
 - Maandag 27 september

Datum
28 januari 2021

- Maandag 8 november (reservebijeenkomst)
Op verzoek van de beroepsvisserij worden geen vergaderingen in december gepland.

3. Visbeleid en verkenning van de huurovereenkomsten

Edith geeft de context aan: tijdens het vorige overleg is een toelichting gegeven op het nieuwe 'visbeleid-in-aanbouw'. Bij de totstandkoming daarvan wordt de VBC nauw betrokken en de belangrijkste onderdelen van het visbeleid worden de komende maanden broksgewijs aan de VBC voorgelegd.

Een van de grote onderwerpen uit het visbeleid, is de ambitie van HHNK om de huurovereenkomsten te versimpelen en toe te werken naar twee koepelovereenkomsten. HHNK heeft Wilco de Bruijne en Martin Kroes opdracht gegeven een verkenning te doen naar de haalbaarheid van deze ambitie.

Wilco geeft een toelichting op de haalbaarheidsstudie (zie bijlage).

Het proces is als volgt:

- Vanavond: informatieve toelichting.
- Zodra het rapport gereed is (over enkele weken) wordt het beschikbaar gesteld aan de VBC-leden.
- Volgend VBC-overleg: VBC-advies uitbrengen ten aanzien van de huurovereenkomsten.
- Het haalbaarheidsrapport en VBC-advies dienen samen als input voor het visbeleid.

Vragen n.a.v. de presentatie:

- Jos Beemsterboer en Jeroen Los: Huurovereenkomsten hebben een looptijd van zes jaar. Betekent dit dat overeenkomsten 'vanaf vandaag' in een nieuw keurslijf worden gezet? Is er sprake van een overgangperiode?

Antwoord Edith: Het idee verkeert nog in een vroege verkennende fase en implementatie moet nog volledig worden uitgedacht. Het reorganiseren van de huurovereenkomsten gaat sowieso tijd kosten. Bovendien zal eerst bestuurlijk besloten moeten worden of koepelovereenkomsten inderdaad de richting gaan worden (visbeleid). HHNK is zich ervan bewust dat zorgvuldigheid cruciaal is om het proces te laten slagen, dus het overzetten van de huurovereenkomsten zal pas beginnen na besluitvorming over het visbeleid.

- Jos Beemsterboer en Jeroen Los: Het visrecht op de schaal- en schelpdieren wordt niet in de presentatie genoemd. Beroepsvisserij vraagt hier aandacht voor. Jeroen geeft aan dat het barst van de bijvangst met Amerikaanse rivierkreeft, terwijl hij in bepaalde gevallen alleen visrecht heeft voor aal.

Antwoord: de schaal- en schelpdieren vallen onder het volledig visrecht. De problematiek van de Amerikaanse rivierkreeft staat op dit moment hoog op de agenda van de waterschappen.

- Jorke Wessels stelt voor om vanuit de VBC te adviseren om, vooruitlopend op het nieuwe beleid, geen schaal en schelpdierovereenkomsten aan te bieden aan nieuwe partijen/buitenstaanders. Men reageert met instemming.
- Peter van der Heijdt: vallen alle wateren binnen de koepels?

Antwoord Jorke: waarschijnlijk lopen enkele overeenkomsten van de sportvisserij buiten de SMWN om. Het gaat dan om hengelsportverenigingen die rechtstreeks water huren van HHNK of derden. De beroepsvisserij zijn allemaal aangesloten bij de NHBB, maar zijn deels autonoom in het nemen van beslissingen ten aanzien van hun huurovereenkomsten.

Datum
28 januari 2021

Pieter Bos benadrukt het belang van een zorgvuldig proces en stelt dat het VBC-advies moet worden uitgebracht voordat HHNK hierover een bestuurlijk standpunt inneemt.

4. Vissterfte, inventarisatie en voorstel voor vervolg

Peter van der Heijdt geeft een toelichting op de inventarisatie van vissterfte door de sportvisserij. De inventarisatie is een gezamenlijke inspanning van Piet Rol, Sander de Graaf en Peter. Als oorzaak worden vaak maaierwerkzaamheden aangewezen: een combinatie van overvloedige waterplantengroei met 'maaieren als cowboys'.

De beroepsvisserij herkent het beeld van de inventarisatie. Jeroen Los vult aan dat hij ook vissterfte bij paling en gibel ziet en vissterfte op het Noordzeekanaal en dat hij dit gemeld heeft.

Het is opvallend dat er verschil is tussen de lijst van de sportvisserij, de signalen van de beroepsvisserij en de meldingenlijst van HHNK (zie agendastukken). Dit betekent dat meldingen niet goed binnen komen. Peter geeft aan dat vaak melding wordt gedaan bij gemeenten en dat blijft kennelijk buiten beeld voor HHNK. Ook is de registratie vaak niet goed en/of compleet. Vaak is de soort vis niet bekend of wordt de oorzaak niet duidelijk aangegeven. Kortom, hier valt veel te verbeteren.

Rik Beentjes geeft aan dat HHNK intern ook de meldingen van vissterfte 2020 heeft geëvalueerd. Ook daar is de conclusie dat er veel verbeterd moet worden, zowel in het registreren van vissterfte als in het opvolgen van de signalen die hieruit komen. Dode vis heeft een signaalfunctie voor de waterkwaliteit. Je kan het zien als een 'gratis' waterkwaliteitsadvies. Het is een teken dat er ergens in de keten iets niet klopt. Jorke sluit zich aan bij de laatste woorden van Rik. Bovendien moet gekeken worden naar oplossingen voor de korte en lange termijn. Bij de waterschappen Vallei & Veluwe en HDSR zijn goede procesafspraken gemaakt rond vissterfte en ook Rijnland is ermee bezig. Dit kan als voorbeeld dienen voor ons gebied.

Piet Rol vindt het belangrijk om onderscheid te maken tussen 'vis in nood' en 'vissterfte'. Hij zou graag focus zien op de vis in nood, want die is nog te redden.

Pieter Bos concludeert dat het onderwerp meerdere aspecten heeft:

- Waarneming
- Hoe ruim je op
- Hoe voorkom je vissterfte

Er wordt een werkgroep ingesteld die dit verder oppakt met Peter van der Heijdt (sport) en Jeroen Los (beroep). Rik en Edith zullen nagaan wie hier vanuit HHNK aan kan meedoen.

5. Jaarplanning 2021 en begroting

De volgende onderwerpen staan in 2021 op de agenda:

- Vissterfte/vis in nood/calamiteitenteam/protocollen/hoe voorkom je vissterfte, zie ook agendapunt4.
- Maaibeheer

Datum
28 januari 2021

Dit heeft veel te maken met vissterfte, maar ook het in toom houden van exoten, recreatief medegebruik van het water en bereikbaarheid van de oevers hoort hierbij. Het verdient aparte aandacht.

- Huurovereenkomsten
Zie ook agendapunt 3.
- Visbeleid HHNK
Zie ook agendapunt 3.
- Training najaar/kennismaken/teambuilding
Voorstel is om dit onderwerp op te pakken wanneer liveontmoetingen weer mogelijk zijn. We hikken op twee gedachten. Enerzijds teambuilding met bv een uitje waarbij de beroeps- en sportvisserij beiden een dagdeel verzorgen. Anderzijds een training in vergaderen.
Afgesproken wordt dat Pieter Bos, Jos Beemsterboer en Edith Velema dit onderwerp nader verkennen.
- Toestand van de vis
Naar aanleiding van een opmerking van Jeroen Los over de door de aanwezige beroepsvissers geconstateerde afname van het kuitschieten van vissen, met name de voorn, ontstaat een gesprek over de ontwikkelingen in de visstand. Rik Beentjes geeft aan dat HHNK visstandonderzoek doet vanuit de KRW-monitoring. Het zou goed zijn om dat voor een paar polders specifiek te vergelijken met het beeld van de beroepsvissers. Jeroen geeft aan Rik door welke polders hiervoor geschikt zijn.
[NB Aanvulling na het overleg: De beroepsvissers gaan hun leden vragen of zij allen net als Jeroen en Dirk constateren dat er een afname is van viskuit]

Begroting:

Statutair gezien zou de VBC nu een begroting aan de stuurgroep moeten voorleggen. Het blijkt in deze (start)fase echter lastig om al direct bedragen aan de agendaonderwerpen te hangen. De kostenvergoeding voor de onafhankelijke voorzitter is duidelijk, maar er is nog geen zicht op eventuele inhuur van deskundigen of kosten voor trainer/teambuildingsactiviteit. Vooralsnog zijn geen nieuwe financiële bijdragen vanuit NHBB, SMWN en HHNK nodig. We besluiten daarom om aan de stuurgroep voor te stellen dat we de huidige reservegelden als buffer blijven gebruiken en dat we rond de zomer een nadere begroting zullen voorleggen.
Actie: Pieter Bos en Edith Velema.

6. Wvttk/rondvraag

- Dirk Langenberg hoopt dat we er goed uitkomen
- Rik stelt voor om elke bijeenkomst vijf à tien minuten in te ruimen voor het vermelden van (vis)actualiteiten vanuit HHNK. Als voorschot daarop meldt hij nu:
 - In het voorjaar start kruisnetmonitoring met vrijwilligers bij de Helsdeur en het NZ-kanaal. Stichting RAVON regelt ontheffing i.g.v. de avondklok.
 - Provincie Noord-Holland is bezig met gebiedsontwikkeling langs Markermeerkust/Waterland-Oost. Men zoekt o.a. naar mogelijkheden om de visstand in het Markermeer te verbeteren door verbinding met het achterland te maken. De provincie is daarnaast ook bezig met het isoleren van de gebieden.
Rik heeft geadviseerd om de vissers daarin te betrekken.Jos Beemsterboer wil graag meer informatie. Ook Jorke Wessels haakt hierop aan. Rik stuurt Jos en Jorke informatie over deze projecten.
Jorke Wessels waardeert de info en vindt het fijn om actuele viszaken regelmatig langs te lopen.

Datum
28 januari 2021

Pieter Bos vraagt Rik om de actuele onderwerpen op 'papier' te delen voorafgaand aan de (volgende) vergadering. Dat is oké.

Actielijst

Actienr.	Actie	Door	Gereed
1.	Een livebijeenkomst over visbeleid organiseren voor de achterbannen, zodra dat kan met het ook op de coronabeperkingen.	Jorke Wessels, Edith Velema	PM
2.	Vastgestelde verslagen VBC-HNK op de website van het VBC plaatsen	Edith Velema	22 maart
3.	Rapport verkenning huurovereenkomsten beschikbaar stellen aan VBC-leden	Edith Velema	22 maart
4.	Er start een aparte werkgroep vissterfte/vis in nood, met Peter van der Heijdt en Jeroen Los. Rik Beentjes en Edith Velema gaan na wie hieraan kan meedoen vanuit HHNK.	Peter van der Heijdt en Jeroen Los. Rik Beentjes en Edith Velema	22 maart
5.	Nader verkennen onderwerp teambuilding/training	Jos Beemsterboer, Pieter Bos, Edith Velema	22 maart
6.	Enkele polders doorgeven die geschikt zijn voor vergelijking monitoringsgegevens van HHNK	Jeroen Los	22 maart
7.	Financieel voorstel doen aan VBC-stuurgroep, zoals besproken bij agendapunt 5	Pieter Bos, Edith Velema	22 maart
8.	Informatie doorsturen over gebiedsontwikkeling langs Markermeerkust/Waterland-Oost.	Jos Beemsterboer, Jorke Wessels, Rik Beentjes	(klaar)
9.	Actualiteiten vanuit HHNK op papier/per mail aanleveren	Rik Beentjes	22 maart

Bijlage: presentatie haalbaarheidsadvies vereenvoudiging visrechten.

Verkenning vereenvoudiging visrechtenverhuur HHNK

VBC HHNK

28 januari 2020

Wilco de Bruijne

Martin Kroes

Inleiding

- HHNK als waterbeheerder verantwoordelijk voor het visstandbeheer;
- Nota visbeleid 2005: huurovereenkomsten stroomlijnen en versimpelen;
- Visrechten uitgifte volgens standaardovereenkomsten, geen versimpeling;
- Belangrijkste knelpunten :
 - Uitzonderlijk veel overeenkomsten;
 - Dubbel uitgegeven rechten;
 - Weeffouten en veel uitzonderingen;
 - Onduidelijkheid en onenigheid over tarieven;
- Complexe situatie met veel administratieve last en potentiële conflicten.
- Vraag: Wat zijn de mogelijkheden voor vereenvoudiging van visrechtverhuur?

Huidige situatie

- Overzicht van aantallen huurovereenkomsten met beroepsvisserij en sportvisserij;
- Meerendeel is uitgifte van volledig visrecht, waarbij er af en toe ook overlap is;

Type visrecht	Beroepsvisserij	Sportvisserij	Totaal
Aalvisrecht	21	0	21
Schubvisrecht	2	37	39
Volledig visrecht	41	26	67
Totaal	64	63	127

Huidige situatie

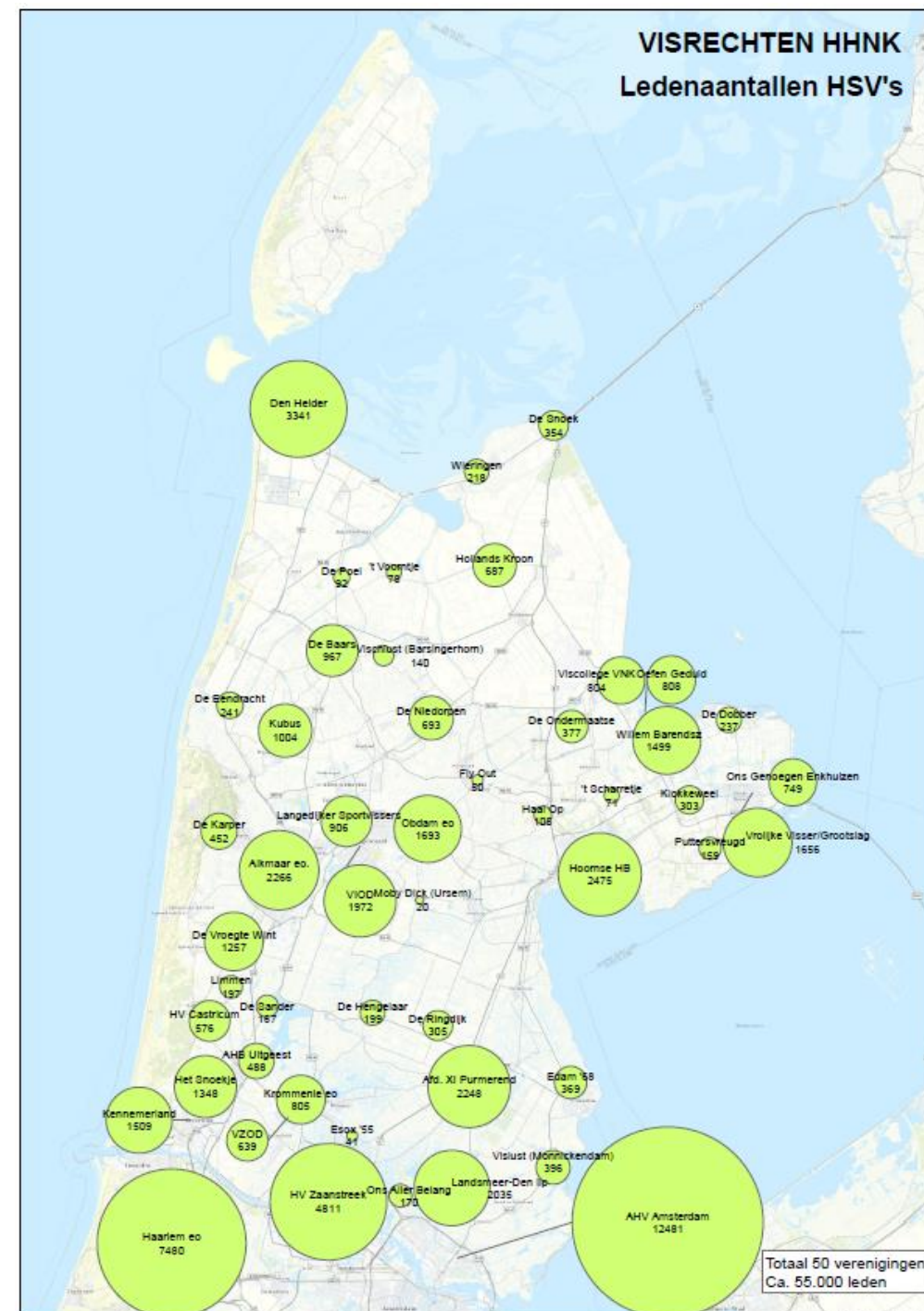
- De huurovereenkomsten hebben een geldigheidsduur van 6 jaar.
- Niet gesynchroniseerd.

Einddatum	Aantal
2019	11
2020	18
2021	19
2022	23
2023	18
2024	32
2025	6
Totaal	127

Huidige situatie

Sportvisserij

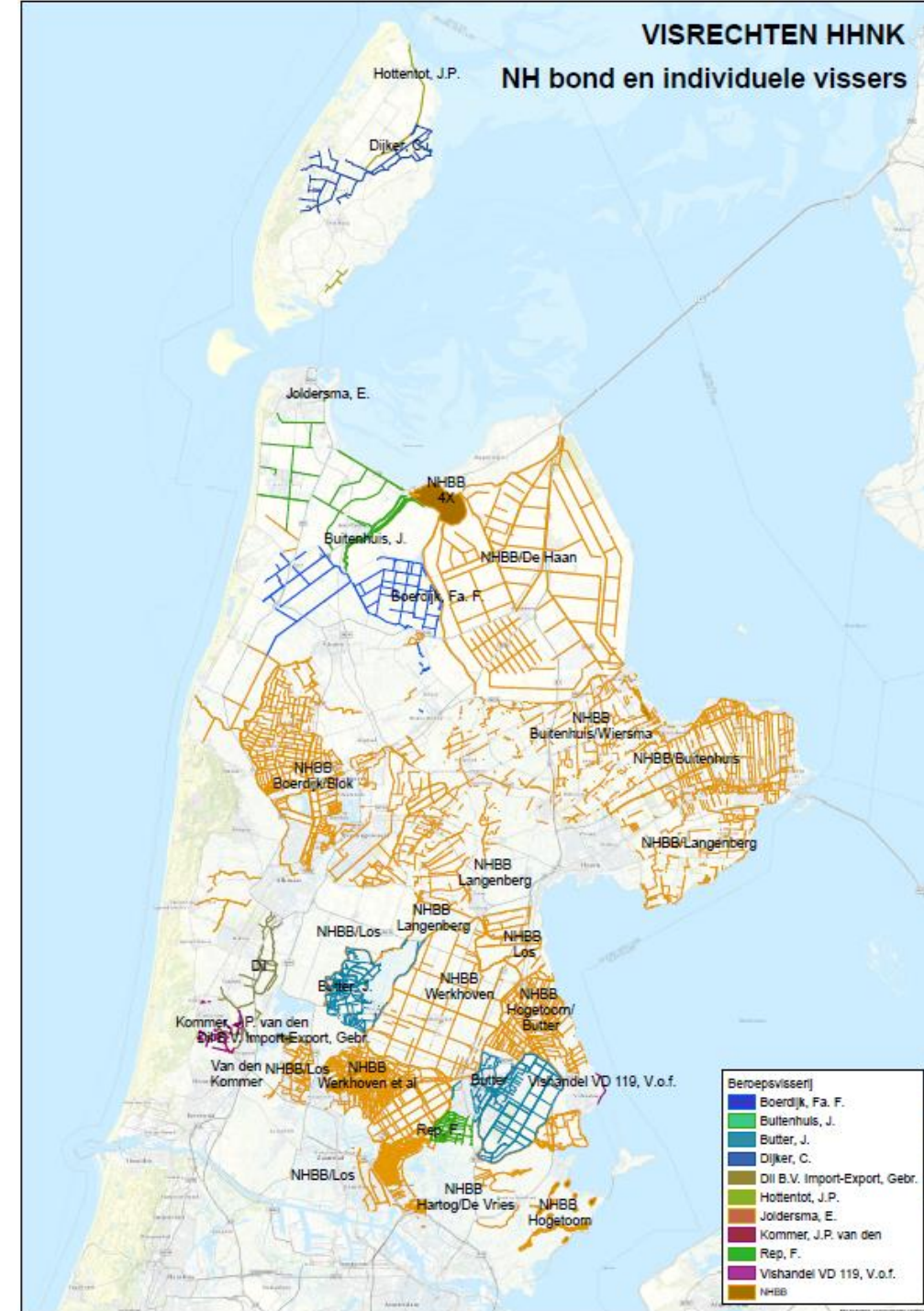
- Zowel schubvis- als volledig visrecht.
- Van de 127 overeenkomsten zijn 63 toebedeeld aan de sportvisserij.
- Er zijn 5 overeenkomsten afgesloten met de koepelorganisatie Sportvisserij MidWest Nederland.
- Kaart geeft ledenaantallen weer

Huidige situatie

Beroepsvisserij

- Zowel aal-, schubvis- als volledig visrecht.
- Van de 127 overeenkomsten zijn 64 toebedeeld aan de beroepsvisserij.
- Er zijn 45 overeenkomsten afgesloten met de koepelorganisatie Noord-Hollandse Bond van Beroepsvissers.
- Kaart geeft de verhuurde wateren HHNK weer.

Situatie bij andere waterschappen

De meeste waterschappen werken, of wensen te werken met:

- Overeenkomsten met koepelorganisaties voor sport- en/of beroepsvisserij;
 - Standaard overeenkomsten;
 - Specifieke afspraken in bijlagen, modules of visplannen;
 - Een VBC waarin besluiten worden genomen/ documenten worden vastgesteld / afspraken worden gemaakt.
- Hoogheemraadschap van Delfland
 - Waterschap Hunze en Aa's
 - Waterschap Noorderzijlvest
 - Waterschap Amstel Gooi en Vecht
 - Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
 - Wetterskip Fryslân
 - Waterschap Rivierenland
 - Hoogheemraadschap van Rijnland

Wensbeeld HHNK

- Op dit moment is de verhuur versnipperd en onoverzichtelijk;
- HHNK streeft naar twee standaardovereenkomsten die met de koepelorganisaties voor sport- en beroepsvisserij worden afgesloten;
- Deze koepelovereenkomsten verwijzen naar beknopte visplannen waarin maatwerkafspraken per gebied/water worden gemaakt;
- Nevendoelen:
 - Eenmalig vastlegging nul situatie anno 2021;
 - Bronnen van potentieel conflict wegnemen zoals dubbel uitgegeven rechten;
 - Afspraken over samenwerking.

Consultatie belanghebbenden

Gespreksonderwerpen:

- Opstellen van 1 standaard overeenkomst;
 - Maatwerk in aanvullende bepalingen, visplan etc.
 - Koepelovereenkomsten;
 - Dubbel uitgegeven visrechten en schaaldiervisrecht;
 - Handhaving sport- en beroepsvisserij beter structuren en faciliteren.
 - Welke knelpunten worden ervaren?
- Noord-Hollandse Bond van Beroepsvissers (NHBB)
 - Sportvisserij MidWest Nederland
 - HSV Langedijker sportvissers e.o.
 - Hoornse Hengelaarsbond
 - VBC HHNK
 - HSV Zaanstreek

Aangedragen aandachtspunten

- Dimensies van wateren en bijbehorende kosten in de overeenkomsten;
- Locatie-specifieke voorwaarden, aanvullende afspraken, etc. zijn nu vaak verweven met de overeenkomsten, niet uniform geregeld.
- Dubbel uitgegeven visrecht, meerdere huurders van ‘hetzelfde’;
- Gebrek aan transparantie uitzet en onttrekking;
- Bestaansrecht bij onderbrengen visrechtverhuur bij een koepelorganisatie;
- Handhaving sport- en beroepsvisserij beter structuren en faciliteren
- ...

Conclusies

- Vereenvoudiging van de visrechtverhuur waarbij wordt toegewerkt naar twee koepelovereenkomsten is haalbaar;
- Dient voor alle partijen voordelen te bevatten;
- Zorgvuldig proces waarbij aandacht is voor goed vastleggen van afspraken en belangen zoals bestaansrecht;
- Huidige situatie is voor veel betrokkenen onwenselijk, er is nu momentum om hier iets aan te doen: Nieuw Visbeleid en doorstart VBC;
- VBC heeft een platformfunctie en kan dit proces faciliteren;
- Hoe nu verder? (z.o.z.)

Aanbevelingen

- De stip op de horizon t.a.v. visrechtverhuur opnemen in het nieuwe visbeleid;
- Opstellen van een volledig digitaal overzicht, ‘nul-situatie anno 2021’;
- Opstellen van beknopte visplannen (of soortgelijk document) per water, waarin aanvullende bepalingen, randvoorwaarden vanuit overig beleid, regionale afspraken en uitzonderingen kunnen worden vastgelegd;
- Overweeg een tussenstap richting het afsluiten van koepelovereenkomsten:
 - Opstellen van uniforme standaardovereenkomst en deze aanbieden bij aflopen bestaande overeenkomst, zonder uitzonderingen;
 - Duur van standaard overeenkomst benutten om visrecht op termijn onder te brengen bij koepels: 6 jaar overgangperiode.